

Nr 43/1969.

Å l a n d s l a n d s k a p s s t y -
r e l s e s framställning till Ålands
landsting med förslag till landskapslag
om kiosk- och därmed jämförlig handel
samt automathandel.

I riket har en förordning om kiosk- och därmed jämförlig handel samt automathandel utfärdats den 24 juni 1969 (FFS 436/69). Till grund för denna förordning har redan den 12 augusti 1966 rikets lag angående rättighet att idka näring ändrats så, att dylik verksamhet kunde närmare reglementeras.

En motsvarande ändring av landskapslagen om rätt att idka näring i landskapet Åland (11/57) antogs av landstinget vid innevarande års augustisession. Då landskapsstyrelsen enligt självstyrelselagens 13 § 3 mom. genom landskapsförordning endast kan meddela föreskrifter angående tillämpning och verkställighet av landskapslag, äger landskapsstyrelsen icke samma rätt som regeringen att i förordningsväg ge särskilda bestämmelser angående kiosk- och därmed jämförlig handel. På den grund borde dylika stadganden utfärdas i form av en landskapslag, som kompletteras genom förordning särskilt vad varusortimentet beträffar.

Då landstinget jämlikt 13 § 1 mom. 9) punkten självstyrelselagen tillkommer lagstiftningsbehörighet, då ärendet angår utom annat näring, för vars utövande enligt lag erfordras anmälan eller tillstånd och lagstiftningen om denna handel icke i självstyrelselagen förbehållits rikets lagstiftningsbehörighet, torde något formellt hinder för antagande av föreliggande landskapslag icke föreligga.

De nuvarande stadgandena om kiosk- och därmed jämförlig handel är spridda och bristfälliga samt delvis oklara, varför nya bestämmelser är nödvändiga. Konsumenternas köpbehov är nuförtiden större än tidigare, och i kioskhandeln har konsumenterna kunnat tillhandahållas vissa nödvändiga artiklar, också på sådana tider då butikerna varit stängda.

Visserligen har den utvidgade öppethållningstiden för minuthandeln i viss utsträckning utjämnat olikheterna mellan kioskhandel och butikshandel, men även av andra orsaker såsom i fråga om hygien, arbetsskydd, brandsäkerhet, trafik och allmän ordning torde det vara skäl att reglera ifrågavarande handel. Regleringen innebär dock icke annat än att idkare av kiosk- och därmed jämförlig handel samt automathandel utöver näringsanmälan skall göra en skriftlig anmälan till polischefen i distriktet samt en viss begränsning av varusortimentet.

Landskapsstyrelsen har dock ansett, att lagförslaget icke borde innehålla en förteckning över det varusortiment, som skulle vara tillåtet för försäljning i kiosker och andra i lagens 1 § avsedda försäljningsställen

och -anordningar, utan skulle denna upptagas i verkställighetsförordningen. Att införa en sådan förteckning i landskapslagen skulle enligt landskapsstyrelsens uppfattning vara oändamålsenligt samtidigt som framtida ändringar i en dylik uppräknning lättare kan genomföras, i fall denna ingår i landskapsförordning. Beträffande omfattningen av dylika varor torde landskapsstyrelsen i stort sett följa det varusortiment, som finns upptaget i rikets förordning. Landskapsstyrelsen avser dock att höra berörda organisationer, såsom Ålands Handelslagsdistrikt, Ålands Köpmannaförening och Ålands Turistförening, innan slutlig ställning tages till denna fråga.

Den av landstinget under innevarande session behandlade landskapslagen om minuthandelns affärstid (framst. nr 34/69) skulle icke tillämpas på den handel, som regleras genom föreliggande lagförslag. Enligt detta lagförslag skulle icke gälla någon som helst begränsning av öppethållningstiderna för kiosk- och automathandel.

Under en övergångstid av sex månader skulle de personer, som vid lagens ikraftträdande bedriver sådan rörelse, som enligt lagförslaget är underkastad anmälningsplikt, vara skyldiga att skriftligen till chefen för polisdistriktet meddela sitt namn eller sin firma och lämna utredning om var rörelsen bedrivs.

Med hänvisning till det ovan anförda får landskapsstyrelsen värdsamt förelägga landstinget till antagande

L a n d s k a p s l a g

om kiosk- och därmed jämförlig handel samt automathandel.

I enlighet med Ålands landstings beslut stadgas:

1 kap.

Allmänna stadganden.

1 §.

I denna lag avsedd försäljning må bedrivas:

- 1) i fristående, enbart för kioskhandel utrustat försäljningsutrymme genom försäljningslucka till person utanför detsamma;
 - 2) från fordon, försäljningsbord och -kärra samt annat därmed jämförligt försäljningsställe eller från bärbar låda och därmed jämförlig försäljningsanordning;
 - 3) i servicestations utrymme för försäljning av fordons reservdelar och utrustning; samt
 - 4) genom försäljningsautomat.
- Utöver vad i 1 mom. är stadgat må såsom med kioskhandel jämförlig handel bedrivas försäljning av säsongvaror på utomhus beläget försäljnings-

ställe, enligt vad som därom nedan stadgas.

2 §.

Med försäljningsautomat avses anordning, från vilken köpare genom att däri insätta penningar erhåller önskad vara.

3 §.

Denna lag berör icke:

- 1) butik, om vars öppethållningstid stadgas i landskapslagen om minut-handelns affärstid (/70);
- 2) marknads-, torg och rörlig handel;
- 3) försäljning i härbärgerings- och förplägningsrörelse;
- 4) försäljning av motorbränsle och -smörjmedel, kondenserad brännbar gas samt reservdelar och utrustning för fordon;
- 5) försäljning för resandes behov på flygplats och i hamn på område som reserverats enbart för utrikestrafik samt i trafikmedel; ej heller
- 6) försäljning på sjukhus eller vårdanstalt.

4 §.

Om näringsanmälan med stöd av landskapslagen angående rätt att idka näring i landskapet Åland (11/57) samt om anmälan till handelsregistret är stadgat särskilt.

Innan i 1 § 1 mom. 1), 2) och 4) punkterna avsedd försäljning inledes, skall skriftlig anmälan göras till chefen för polisdistriktet. I anmälan skall nämnas affärsidkarens namn eller firma och adress, varjämte till anmälan skall fogas utredning om försäljningsställets eller-anordningens konstruktion och läge samt bevis över gjord näringsanmälan.

Om upphörande med försäljning skall ofördröjligen anmälan göras till nämnda polismyndighet.

Om anmälan som gäller inledande av eller upphörande med försäljning skall intyg ges åt vederbörande.

5 §.

Utöver vad i denna lag är stadgat skall försäljningsställe eller -anordning som avses i 1 § med avseende på konstruktion och läge uppfylla de fordringar som särskilt stadgats eller bestämts därför i fråga om hygien, arbetsskydd, brandsäkerhet, trafik och allmän ordning eller i annat avseende.

6 §.

Angående de varor som får saluföras från i 1 § nämnda försäljningsställen och -anordningar stadgas genom landskapsförordning.

7 §.

Säljes från försäljningsställe eller -anordning livsmedel, skall vid försäljning därav samt, om vid sidan av livsmedel även andra varor saluföres,

jämväl i fråga om dessa iakttagas vad i hälsovårdslagstiftningen är stadgat och vad hälsovårdsnämnden bestämt angående försäljningen av varorna.

2 kap.

Bedrivande av rörelse.

8 §.

I denna lag avsedd handel må bedrivas alla dagar och alla tider av dygnet.

9 §.

Idkare av i denna lag avsedd rörelse skall på försäljningsstället eller -anordningen utsätta sitt namn eller sin firma.

10 §.

Den som säljer genom försäljningsautomat skall tillse, att denna fortgående är i skick. Råkar automaten i olag, skall detta tydligt anges på automaten.

3 kap.

Särskilda stadganden.

11 §.

Har idkare av i denna lag avsedd rörelse försummat att iakttaga de stadganden eller bestämmelser som gäller rörelsen, eller har missbruk förekommit eller verksamheten föranlett störning av ordningen, har chefen för polisdistriktet befogenhet att tilldela vederbörande varning. Är överträdelseerna av allvarlig natur, eller fortgår eller upprepas de oaktat varning, må landskapsstyrelsen på framställning av polismyndigheten, efter att ha hört affärsidkaren, stänga rörelsen för viss tid eller helt och hållet, begränsa öppethållningstiden eller förbjuda försäljning av viss vara.

12 §.

I beslut, som myndighet utfärdat med stöd av denna lag må ändring sökas, på sätt som därom är särskilt stadgat. I beslut angående varning må ändring dock icke sökas.

I 11 § avsett beslut länder till efterrättelse oaktat besvär, om icke besvärsmyndigheten annorlunda förordnar.

13 §.

Den som överträder stadgandena i denna lag eller med stöd därav utfärdade bestämmelser straffes med böter, om icke strängare straff för brottet är annorstädes stadgat.

14 §.

Chefen för polisdistrikt skall föra kortregister eller annan förteckning över i 1 § 1 mom. 1), 2) och 4) punkterna avsedda försäljningsställen i distriktet.

-5-

15 §.

Utöver vad i denna lag är stadgat länder till efterrättelse vad om saluförande eller försäljning av olika varor är föreskrivet.

16 §.

Närmare bestämmelser angående verkställigheten och tillämpningen av denna lag må utfärdas genom landskapsförordning.

17 §.

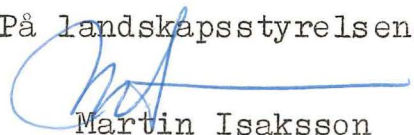
Denna lag träder i kraft den 1 maj 1970. Redan innan lagen träder i kraft må för dess tillämpning nödiga förberedande åtgärder vidtagas.

Den som vid denna lags ikraftträdande bedriver i 1 § 1 mom. 1), 2) eller 4) punkterna avsedd rörelse, skall senast inom sex månader därefter skriftligen till chefen för polisdistriktet meddela sitt namn eller sin firma och lämna utredning om var rörelsen bedrives.

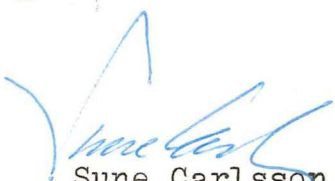
Mariehamn, den 26 november 1969.

På landskapsstyrelsens vägnar:

Lantråd

Martin Isaksson

Lagberedningssekreterare

Sune Carlsson.